

afb. 2. In 1856 tekende de toen elfjarige Elie van Rijckevorsel een plattegrond van Het Park. Hierop is duidelijk te zien dat Het Park in delen tot stand is gekomen. Aan de Maas is de wandeling nog niet voltooid, en in het midden nemen de verhuurde blekerijen nog een groot deel van de ruimte in. De blekerijen in het noordoostelijke deel zijn volgens de jonge Elie kort voor 1856 veranderd in een grasperk. (GAR, Archief Van Rijckevorsel 42-84)

wen, kerken en gestichten. Hierin ruimte men eveneens plaats in voor Het Park; twee keer zelfs, want het standbeeld van Hendrik Tollens (1780-1856), dat in 1860 was ont-huld, wordt apart genoemd. Ook begin twin-tigste eeuw is het belang van Het Park, naast dat van de haven, zichtbaar. In een aantal representatieboeken van Rotterdamse bedrij-ven staan veel afbeeldingen van schepen aan de kades, maar ook Het Park komt er in voor, als één van de weinige niet aan de haven gerelateerde afbeeldingen. (afb.1)¹⁵ Het belang van Het Park blijkt voorts uit de

inspanningen van Rotterdamse burgers om de aanleg te verwezenlijken. In 1852 zetten burgers zich in voor de realisatie van een ‘wandeling’ op de plaats van het buitenhuis van Valckenier. Daarna, in 1860, bemoeiden ze zich met de discussie over het al dan niet afmaken van Het Park op de in dat jaar vrij-gekomen bleekvelden.¹⁶ Oorspronkelijk had de firma Zocher het parkplan voor de hele buitenplaats van Valckenier ontworpen, maar omdat delen ervan –de molen, de scheeps-helling aan de Maas en de iets ten noorden ervan gelegen bleekvelden– verhuurd waren,